

Konopný katapult

Nadějný lék na epilepsii vystřelil cenu akcií britského vývojáře konopných léků.

TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA

str. 9

Jak se zbavit ropných pout

Saúdská Arábie chce do roku 2020 ztrojnásobit neropné příjmy, snížit platy státních zaměstnanců a omezit sociální dávky.

TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA

str. 8

📈 CZK/EUR • 27,020 / +0,005 Kč 📉 CZK/USD • 23,815 / -0,010 Kč 📈 PX • 895,20 / +0,33 % 📈 EURO STOXX 50 • 3040,69 / +1,29 % 📉 ZLATO • 1242,15 \$ / -0,26 %

KOMENTÁŘ: STAVEBNICTVÍ TRPÍ. NENÍ CO STAVĚT / str. 12

Krátce

Radnice projedná návrh „dvojkolejných“ nájmu

Pražský radní pro bydlení navrhuje, aby lidem s vysokými příjmy rostlo nájemné v městských bytech více než „potřebným“. Po obyvatelích šesti tisíc bytů proto bude hlavní město chtít, aby doložili své příjmy. **str. 2**

Unipetrol staví novou výrobní plastů

Unipetrol zahájil největší investici do české petrochemie od roku 1989 – výstavbu polyetylenové jednotky za 8,5 miliardy korun. Ta umožní roční výrobu 270 tisíc tun vysokohustotního polyetylenu pro automobilový a stavební průmysl či pro zdravotnictví. **str. 6**

Atentát v Istanbulu mířil proti policistům

Při pumovém útoku v Istanbulu přišlo o život 11 lidí a 36 utrpělo zranění. Tři lidé jsou v kritickém stavu. Mezi mrtvými je sedm policistů a čtyři civilisté. Terčem atentátu, k němuž se zatím nikdo nepřihlásil, byl policejní autobus. **str. 10**

 twitter.com/e15news

SVATOPLUK NĚMĚČEK:

Za chlapy mluví činy, ve vládě hlasoval Babiš proti navýšení pro sestřičky a doktory, teď ve své kavárně vykládá, že by měli dostat víc.

Hon na slevy

Češi milují **slevy** a supermarkety se mohou přetrhnout, aby jim je nabídly. Ceny zboží v akci jsou **stále výhodnější** a ostatní zboží naopak **dražší**.

Výsledek: zatímco v době krize před sedmi lety se v akcích prodalo 35 procent zboží, loni se jeho podíl na tržbách poprvé dostal **na polovinu**. V okolních zemích (s výjimkou Slovenska) je toto procento podstatně nižší. Obchodním řetězcům se takový vývoj nelíbí, ale změnit ho zatím nedokážou. / **str. 4**

Nákupy se slevou

/podíl zboží v akci na celkových tržbách v procentech/

Foto: profilmedia.cz, pramen Nielsen

Zápisník
Pavla Otta

A je to

Hradní mluvčí Ovčáček je nadmíru spokojený s přenosy, které pořizuje z cest hlavy státu po městech a obcích. Spustil proto na sociálních sítích vlastní televizi OVTV. Trochu to připomíná samizdat. OV chce vytvořit protiváhu ČT, kterou mluvčí považuje za neobjektivní. Příznivci prezidenta a taktéž vepřového kanál pohotově překřtili na Ovar TV.

Televizní pořad s vlastní moderátorkou přichystal i šéf ANO Babiš. Prý není dobrý rétor a do televize fakt nesnáší chodit. Tak to se máme na co těšit.

Ministryně Marksová, inženýrka našeho štěstí, by nedala příspěvky jen horníkům propuštěným z OKD, ale i těm z Mostecka. Prostě všem.

Mezi koaličními partnery to zase pobublává, ale exploze, která by smetla Sobotkovu vládu, z toho nebude. Slovní přestřelky připomínají miniaturní bahenní sopky v rezervaci SOOS u Františkových Lázní, kde se z hlubin země uvolňuje v nijak nebezpečném množství oxid uhličitý. Větší váhu Babišova slova o „socansko-lidoveckém podrazu“ a „prasárně“ nemají.

Do televizní hádky lidovce Bělobrádka a komunisty Filipa o to, kdo může za sudetský problém, zasáhl předseda TOP 09. „Nabízím standardní východisko. Může za to Kalousek,“ napsal na Twitteru. A je to, řekli by Pat a Mat.

Protagonisté dne

Ladislav ONDŘICH

ŠÉF JIHOČESKÉHO LETIŠTĚ

Letiště se stalo druhým v Česku, kam může cestující vozit vlak. České dráhy získaly povolení využívat bývalou vojenskou vlečku.

str. 5

SALMÁN BIN ABD AL-AZÍZ

SAÚDSKOARABSKÝ KRÁL

Nepanuje se mu snadno. Příbuzní ho chtějí sesadit kvůli údajné demenci, lid zehrál na nedávno ohlášené úspory.

str. 8

Geoffrey GUY

ŠÉF GW PHARMACEUTICALS

Akcie vývojáře konopných léků za tři měsíce vzrostly o 155 procent. Může za to dílčí úspěch Epidiolexu, vyvíjeného léku proti epilepsii.

str. 9

Foto profilmedia.cz

ROZDÍL. Sociálně potřební v městských bytech v Praze platí zhruba šedesát až sedmdesát korun za metr čtvereční měsíčně. Průměrné tržní nájemné v hlavním městě přitom činí zhruba 175 korun za metr čtvereční bez poplatků.

Bohatí v městských bytech v Praze by měli platit více

Po obyvatelích šesti tisícovek městských bytů bude hlavní město nově chtít, aby doložili své příjmy.

Adéla Čabanová

Lidé s vysokými příjmy by neměli mít v městských bytech stejné nájemné jako potřební, míní pražský radní pro bydlení Radek Lacko (ANO). Navrhuje proto zavedení „dvojkolejného“ nájmu. „Předkládám změnu pravidel, která bude spočívat ve sběru dat, jejich vyhodnocení a v přípravě nové metodiky stanovení hladiny nájemného,“ uvedl Lacko. V první řadě chce, aby nájemníci poslali informaci o svých příjmech.

Místopředseda Sdružení nájemníků ČR Jan Vozárik považuje takový požadavek za nepřiměřený. „Pokud mají nájemní smlouvu již uzavřenou, žádnou povinnost poskytnout takové údaje nájemníci nemají,“ uvedl Vozárik. „Občanský zákoník platí, pokud vím, všude. I v Praze,“ poznamenal.

Podle pravidel pražského magistrátu mohou získat zvýhodněné nájemné v bezbariérových

bytech, bytech pro seniory či bytech pro sociálně potřebné jen žadatelé splňující daná kritéria. Sociálně potřební platí zhruba šedesát až sedmdesát korun za metr čtvereční měsíčně.

Mnozí však získali pražský městský byt před rokem 2005 podle starých pravidel a rovněž platí nájemné kolem sedmdesáti korun za metr čtvereční. Podle analýzy bytového fondu, kterou zpracoval Lackův tým, vlastní magistrát 9133 bytů.

Až sedmdesát procent nájemníků své finanční příjmy nikdy neprokazovalo. Právě těch se bude mapování příjmů týkat. Průměrné tržní nájemné v Praze přitom činí zhruba 175 korun za metr čtvereční bez poplatků.

Dalšími obecními byty disponují samotné městské části. Celkem je v Praze zhruba půl milionu obydlených bytů.

Pražský zastupitel Martin Dlouhý (TOP 09) sice proti mapování finanční situace nájemníků nic nenamítá, pochybuje ale o dvojím metru na nájemné. „Určitě někteří lidé nepotřebují podporu města, není však jasné, zda to jde řešit selektivním zvyšováním nájmu,“ uvedl Dlouhý.

Podle Vozárika se v Praze už poněkolkáté pletou pojmy, když se o běžných městských nájemních bytech mluví jako o bydlení pro sociálně potřebné. Ani státní měsíční příjem podle něj neodporuje smyslu pronajímání městských bytů.

Více E15.cz

Kolik platí nájemníci sociálních bytů v hlavním městě

Nájem v městských bytech vyhrazených pro sociální bydlení může v Praze získat rodina jen po splnění jasných kritérií. Za sociálně potřebnou rodinu se považuje například čtyřčlenná rodina, jejíž čistý příjem nepřesáhne 1,5násobek průměrné měsíční mzdy v Praze. Měsíčně pak platí zhruba šedesát až sedmdesát korun za metr čtvereční. Podle údajů z magistrátu pak činí měsíční nájem dvoučlenné domácnosti v šedesátimetrovém bytě zhruba šest tisíc korun včetně služeb. V případě čtyřčlenné domácnosti vyjde nájem v osmdesátimetrovém bytě na zhruba 9800 korun včetně služeb.

Záměr magistrátu sloučit pražská učiliště vyvolal vlnu odporu

Radnice chce budovu učiliště v Praze 8 pronajmout soukromé škole. Rodiče žáků se obávají dopravních komplikací a odchodu pedagogů.

Pavel Otto

Plán pražského magistrátu sloučit kvůli úsporám několik středních škol a učilišť naráží na silný odpor pedagogů, rodičů žáků i veřejnosti. Nevolí vyvolává hlavně snaha zrušit Odborné učiliště a Praktickou školu Chabařovická v Praze 8, kam chodí děti s lehkým mentálním postižením a závažnými vývojovými poruchami učení. Petici proti jejímu

sloučení s Odborným učilištěm Vyšehrad už podepsaly přes tři tisíce lidí. Osmá městská část chce budovu pronajmout soukromému zařízení.

„Po jednání s magistrátem a městskou částí jsme postupně nabyli dojmu, že je to předem domluvená dohoda mezi pražskou radni pro školství Irenou Ropkovou a místostarostou Prahy 8 Matějem Fichtnerem,“ uvedl šéf odborové organizace Federace výkonných zaměstnanců ČR Miroslav Prokop. Dodal, že škola funguje bezproblémově. Navště-

vuje ji přes 250 žáků – má tedy naplněnou kapacitu, pět desítek pracovníků a moderní vybavení pro praktickou výuku cukrářů, kuchařů, pekařů, řezníků a číšníků.

Hlavním důvodem pro přestěhování školy na Vyšehrad je záměr městské části pronajmout budovu v Chabařovické ulici soukromému vzdělávacímu zařízení 1. KŠPA.

Radnice by tak údajně získala 1,6 milionu korun ročně. „Peníze by neměly být nadřazené vzdělávání, zvláště u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým se po získání výučního listu výrazně

zvyšují šance na trhu práce,“ připomněl Prokop.

Autoři petice argumentují tím, že učiliště slouží nejen Praze 8, ale i přilehlým obcím severně od metropole. Kdyby měli rodiče s žáky dojíždět na Vyšehrad, znamenalo by to pro ně dopravní komplikace. V hlavním městě jsou navíc jen dvě státní školy se speciálními vzdělávacími potřebami se zaměřením na gastronomické obory.

Ropková se snaží situaci uklidnit. „Ke stěhování by mělo dojít nejdříve za dva roky. Většina dětí, které v Chabařovické studují, se vlastně stěhovat nebude, protože obory jsou dvouleté,“ argumentuje. Její slova platí jen částečně, polovina oborů je tříletých. **Více E15.cz**

Praha 8 chce budovu nynějšího učiliště pronajmout soukromému subjektu, a tak získat

1,6
milionu korun ročně.

Blokování webů půjde před Ústavní soud

Doménové sdružení CZ.NIC a opoziční ODS se kvůli schválení zákona o regulaci hazardu v podobě, která umožňuje ministerstvu financí blokovat weby, obrátí na Ústavní soud. Zákon, který koncem května schválila horní komora parlamentu, podepsal prezident Miloš Zeman.

„Bohužel, ani prezident naše námítky nevyšlyšl a podepsal zákon, který zavádí cenzuru internetu. Zbývá jen Ústavní soud,“ reagoval výkonný ředitel CZ.NIC Ondřej Filip. Podle něj tak bude narušena internetová svoboda v zemi, protože bude záležet na libovůli úředníků, zda nějaký web nechají zablokovat. /čtk/ **NÁZORY str. 12**

S0000510

INZERCE

Krátce

Babiš zvažuje, že OKD půjčí až 400 milionů

Ministr financí Andrej Babiš (ANO) prověří, za jakých podmínek by stát mohl půjčit těžební společnosti OKD peníze. Zadlužená firma by do konce srpna mohla potřebovat na provoz až 400 milionů korun. Ministr to uvedl po jednání s OKD v Karvině. **Více E15.cz**

Rada: TV Prima o migraci nevyšlala objektivně

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání našla už koncem loňského roku sporné momenty ve zpravodajství TV Prima o migraci, ale na správním řízení to nestačilo. Rada podle svého předsedy Ivana Krejčího nekonstatovala, že vysílání bylo objektivní a vyvážené, jak uvedla Prima ve svém stanovisku.

Stát koupí pro rezorty až 1500 osobních aut

Ministerstvo financí chystá letos tendr na hromadný nákup až 1500 osobních aut pro dvanáct ministerstev a jim podřízených organizací.

Cenu stát nezveřejnil, podle deníku MfD mohou vozy na základě informací z dřívějších zakázek přijít na více než půl miliardy korun.

ČSSD zatím nemusí Altnerovi zaplatit

Sociální demokraté zatím nemusí zaplatit bývalému advokátovi Zdeňku Altnerovi téměř 338 milionů korun za zastupování ve sporu o Lidový dům. Nejvyšší soud vyhověl námítkám ČSSD a odložil vykonatelnost pravomocného rozhodnutí. Podle Altnera tak NS vzkazuje lidem, že nemusejí platit své závazky.

Tramvaje změny trasy, přibudou tři nové linky

V Praze změní trasu devět tramvajových linek, přibudou tři nové a dvanáct linek se nezmění. Změny budou podle organizace Ropid, která plánuje MHD, platit od 28. srpna. Náklady na provoz tramvají vzrostou o 130 milionů korun ročně, peníze chce Praha získat na úsporách v rámci dopravního podniku. /čtk/ **Více E15.cz**

© Zdroj: Otoprava na Citu a Citu. Všechny práva vyhrazeny. Všechny údaje jsou pouze orientační a mohou se změnit bez předvarování. Citibank je součástí Citigroup Inc. Citibank je součástí Citigroup Inc. Citibank je součástí Citigroup Inc.

25 YEARS
IN CZECH REPUBLIC

Někteří vás považují za optimisty. Jste zakladatelé a podnikatelé. Lídři a inovátoři. Schopní čelit výzvam naší doby. Pro nás jste inspirací. Ať už chcete být úspěšní v České republice, nebo propojujete své firmy se světem a expandujete na zahraniční trhy, je naším posláním být zde pro vás. Věřit ve vaše ambice a pomáhat vám je uskutečnit. Již 25 let. A mnoho dalších let je před námi.

citi
The World's Citi

**JIŽ 25 LET JSME
VAŠÍM PARTNEREM
V ČESKÉ REPUBLICCE**

www.citibank.cz

Spirála akčních slev v obchodech zrychluje

■ Přestřelené ceny dovolují řetězcům velkorysely slevy. Na tržbách se už akce podílejí polovinou, což je o dost více než v okolních zemích.

Daniel Novák

Máslo za osmadvacet a plnotučný tvaroh za třináct. Čtvrt století po otevření prvního supermarketu v tuzemsku se akční slevy staly magnetem

nakupování. Zatímco v krizi před sedmi lety se v akcích prodalo 35 procent zboží, loni se podíl zboží prodaného v akci na tržbách dostal poprvé na polovinu, vyplývá z dat poradenské společnosti

Nielsen. Na západ od Aše je hlad po slevách výrazně menší.

„Podíl zboží prodaného v hypermarketech a supermarketech v promocích na českém trhu neustále narůstá. V tomto ohledu je Česká republika spolu se Slovenskem na špičce celé Evropy,“ komentoval situaci za Nielsen specialista na maloobchod Karel Týra.

Česko je na evropské špičce spolu se Slovenskem. V Německu se prodej v akcích na tržbách podílí 21 procenty, v Polsku 29 procenty.

Foto: etk

Obchodníci si na uvíznutí v akční pasti stěžují dlouhodobě. „V obecné rovině je naším dlouhodobým cílem participaci promocií na celkové tržbě snižovat,“ sdělil mluvčí řetězce Tesco Václav Koukolíček.

Podle čísel z trhu se to ale prodejcům nedaří. Zatímco Česko se v podílu akcí na tržbách řetězců už dostalo na polovinu, v Německu je to jen jedenadvacet procent. V Rakousku se prodá v akcích 36 procent zboží, v Polsku 29 procent, vyplývá z analýzy Nielsen.

Akční spirálu umožňují podle konzultantů vyšší ceny na regálech českých obchodů než například v Německu. Slevy jsou ale následně v Česku hlubší než u západních sousedů. Průměrná cena se tedy už zase dostává pod německou úroveň. Ve srovnání s Německem je průměrná sleva v České republice dvakrát hlubší.

Řetězce výši investic do snižování cen pečlivě tají. Avšak vzhledem k jejich souhrnným tržbám převyšujícím tři sta miliard korun to budou bezpečně nejméně desítky miliard korun. Současně však provozovatelé supermarketů a hypermarketů plošně neprodávají. Premiantem v ziskovosti je Lidl.

TAJEMSTVÍ. Výši investic do slev řetězce tají. Budou to však nejméně desítky miliard korun. Na snímku je obchod Albert v Hradci Králové.

Konica Minolta měla svůj nejlepší rok

Konica Minolta vykázala v České republice za fiskální rok 2015 končící letos v březnu rekordní zisk po zdanění ve výši 100 milionů korun, což představuje meziroční nárůst o 19 procent. Stejně tak obrát 1,7 miliardy korun je dosud nejvyšší v historii společnosti, meziročně vzrostl o 3,5 procenta.

Výsledkům pomohly velké zakázky pro Kofolu, skupinu

Vítkovice, Ochranný svaz autorský, Allianz nebo ministerstvo vnitra. V roce 2015 firma rovněž zaznamenala zvýšený prodej softwarových aplikací.

„Hlavními událostmi loňského roku byla akvizice společnosti Webcom a zahájení vývoje inovativních produktů pro zákazníky z celého světa v odborném centru v Brně. V rámci obchodu

jsme dosáhli výborných výsledků u tiskových systémů, produkčních tiskáren a návazných služeb,“ uvedl generální ředitel společnosti Konica Minolta Business Solutions Czech Pavel Čurda. Ten vystřídal letos v dubnu ve funkci Tomáše Bednáře, jenž se ujal vedení nové divize IT Služeb Konica Minolta ve 14 zemích střední a východní Evropy. /dask/

Krátce

Enern investuje do webu ZnamýLékař

Česká investiční skupina Enern investuje zhruba 150 milionů korun do majitele zdravotnického portálu ZnamýLékař.cz, společnosti Docplanner, která se současně slučuje se španělským konkurentem Doctoralia. Vznikne tak největší globální platforma pro lékaře a jejich pacienty. Enern byl založen v roce 2010. Partnery jsou Petr Šmída, Pavel Mucha, Radek Švec, Radovan Nesrsta a Tomáš Čupr.

Dluhy nezvládá splácet 337 tisíc osob

Na konci prvního čtvrtletí 2016 nezvládalo splácet dluhy 337 tisíc osob, což je o 31 tisíc více než ve stejném období loni. Objem takzvaného ohroženého dluhu, tedy dluhu, u něhož nebyly zaplacený tři po sobě jdoucí řádné splátky, ale meziročně klesl o 7,9 procenta na 47,4 miliardy korun. Vyplývá to z údajů Bankovního a Nebankovního registru klientských informací společnosti CRIF – Czech Credit Bureau. /etk/

Pokles stavebnictví se prohloubil na 13,7 procenta

Stavebnictví v České republice v dubnu dál zrychlilo meziroční pokles na 13,7 procenta po březnovém revidovaném snížení o 12,4 procenta. Vyplývá to z údajů Českého statistického úřadu. Klesla produkce pozemních i inženýrských staveb. Ubylo také zahájených i dokončených bytů.

Meziměsíčně byla stavební produkce očištěná od sezonních vlivů v dubnu nižší o 3,3 procenta. Produkce v pozemním stavitelství meziročně klesla o 12,8

procenta a výroba v inženýrském stavitelství se snížila o 15,5 procenta. Počet bytů, které se v dubnu začaly stavět, klesl meziročně o 3,3 procenta na 2614. Stavebníci dokončili

Meziroční pokles ve výši **3,3 %** zaznamenalo odvětví u zahájených staveb bytů.

1617 bytů, což bylo proti loňskému dubnu o 17,8 procenta méně. Stavebních povolení úřady vydaly v meziročním srovnání o 2,9 procenta více, a to 7119. Orientační hodnota těchto staveb stoupla o 40,5 procenta na 31,1 miliardy korun. /čtk/

NÁZORY str. 12

Průmyslu a obchodu se dařilo

V dubnu se dařilo průmyslu a zahraničnímu obchodu. Obchod s cizinou má za sebou nejlepší duben v historii, když při růstu vývozu zvýšil přebytek na 23,6 miliardy korun. Průmysl se po březnovém zaškobrtnutí znovu nadechl a vzrostl meziročně o 4,2 procenta. Výsledky průmyslu podle analytiků sice potvrdily růst, jeho dynamika však postupně slabne. Dařilo se automobilkám, které příznivě ovlivnily i zahraniční obchod. Ten skončil v dubnu s přebytkem o 9,3 miliardy korun vyšším než před rokem.

RV005964

Budějovické letiště získalo vlakové spojení

Jan Šindelář

Českobudějovické letiště se stalo po tom ostravském druhým v republice, kam může pasažéry vozit vlak. Poprvé přijel na letiště motorák s lidmi včera dopoledne.

Akci nepřecházela hořečná výstavba tratí, tunelů a dopravního terminálu, vlak využil bývalé vojenské vlečky. Počínaje červnem České dráhy po domluvě s letištěm získaly na osobní provoz na vlečce licenci od Drážního úřadu. „Zatímco v Praze je spojení na letiště stále jen na papíře, v Českých Budějovicích je to realita,“ řekl člen představenstva Českých drah Ludvík Urban. Za historickou označil událost i jihočeský hejtmán Jiří Zimola.

Osobní vlaky budou na letiště zatím zajíždět jen výjimečně na objednávku letiště či jiných organizací. Poprvé se k tomu zřejmě naskytne příležitost v létě, kdy by v Budějovicích měli přistát čeští olympionci při návratu z Brazílie. Vlaky by je měly poté odvézt do olympijského parku na Lipně.

Vlaková linka by mohla postupně nabýt na významu a stát se pravidelnou. „Jak se bude letiště rozvíjet, tak

ODJEZD		Pravidelné odjezdy
CÍLOVÁ STANICE - SMĚR JÍZDY	Druh vlaku	
Jihočeské letiště	05 08103 09	
PRAHA-HOLEŠOVICE-Tábor	R 648 09	
LINZ HBF-Holkov, Rybník, Summerau	05 3801 10	
PRAHA-HOLEŠOVICE-Tábor	R 646 10	
PLZEŇ HL.N.-Prolivin, Strakonice	R 624 10	
ČESKÉ VELENTICE-Nové Hrady	05 2157 10	

Foto E15 Jan Šindelář

v úvahu začne připadat i pravidelná doprava,“ řekl ředitel krajského centra osobní dopravy ČD Jiří Kafka.

Jízda pro fajnsmekry

Z budějovického nádraží trvá jízda na letiště 40 minut. Zdržuje ji například výhybka při odbočce z trati na vlečku, kterou je třeba odemknout a přehodit. U každého přejezdu na vlečce musí být zřízenec a zastavit auta. Vlak na letišti končí v lukách, takže vyvolat dojem letiště si žádá velkou představivost. Instalace automatické výhybky a přejezdového zabezpečení cestu zkrátí na dvacet minut.

Letiště, které se nachází v Plané kousek za krajským městem, se rozvojovými plány netají. Od loňského roku investovalo přes 100 milionů do zabezpečení, letos by se měl začít stavět nový terminál za půl miliardy. Soutěž na zhotovitele je v běhu. Hotovo má být za rok a půl, poté chce letiště požádat o příslušnou licenci na veřejný mezinárodní provoz, aby zde mohla běžně přistávat letadla s rozpětím 36 metrů, tedy například tradiční charterové letouny A321 či B737.

Cílem je dosáhnout do pěti let finanční soběstačnosti, což znamená přilákat 80 tisíc pasažérů ročně. K tomu je ale zatím daleko. **Více E15.cz**

INZERCE

VYBERTE SI NOVÉ AUTO NEBO NOVOU MOTORKU NA NEJVĚTŠÍ MOTORISTICKÉ VÝSTAVĚ V ČR

LEGENDY
MOTOR SHOW / AUTOSALON / MOTOSALON
11.-12. 6. 2016
PRAHA 8

APLIKACE ZDARMA

LEGENDY.CZ

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK

TICKETPRO
www.ticketpro.cz

FASTER

Radiožurnál
Český rozhlas

FERRARI
MOTORCYCLE

FORMEN

Unipetrol spustil stavbu nové výroby plastů

Foto: ČTK

Investice za 8,5 miliardy korun zvedne váhu Unipetrolu v polské skupině Orlen.

Jan Stuchlík

Ve stínu dosluhující jednotky na výrobu polyetyleny zahájil Unipetrol za 8,5 miliardy korun výstavbu nového závodu. Jde o největší investici do české petrochemie od roku 1989. Po roce 2018, kdy by se nová jednotka měla rozběhnout, bude litvínovská chemička nově vyrábět vysokohustotní polyetylen, který se stále více používá v automobilovém a stavebním průmyslu či ve zdravotnictví. Ročně nová jednotka vyrobí 270 tisíc tun plastových granulí.

„Díky této investici se zvedne váha Unipetrolu ve skupině Orlen,“ tvrdí Wojciech Jasinski, generální ředitel polské mateřské skupiny PKN Orlen. Unipetrol je už teď hlavním výrobcem polyetyleny v rámci Orleu. Nová

jednotka zvýší produkci plastů o 150 tisíc tun za rok. Krátkodobě může výroba vzrůst ještě více. Původně měla nová jednotka nahradit dosluhující zařízení ze sedmdesátých let minulého století, které má kapacitu 120 tisíc tun. Pokud bude i za dva roky poptávka po nízkohustotním polyetyleny, který stará jednotka vyrábí, bude ji Unipetrol provozovat dál.

Polské matce se dlouho vyčítalo, že do tuzemských rafinerií neinvestuje. To se nyní mění. „Zahájení stavby je signál, že PKN Orlen chce do Unipetrolu investovat, aby byl i do budoucna konkurenceschopný,“ prohlásil český premiér Bohuslav Sobotka, když spolu s ministrem průmyslu Janem Mládkem a zástupci firmy zabetonoval listinu o začátku stavby do základního kamene nového zařízení. „Další investice do českých závodů by měly vyplynout ze střednědobé strategie na roky 2018 až 2022. Na ní teprve pracujeme,“ dodává generální ředitel Unipetrolu Marek Switajewski.

ZALOŽENO. Zahájení stavby se účastnili premiér Bohuslav Sobotka, šéf PKN Orlen Wojciech Jasinski, šéf Unipetrolu Marek Switajewski a ministr průmyslu Jan Mládek.

Výstavbou nové jednotky sází Unipetrol na růst poptávky po vysokohustotním polyetyleny. Do roku 2030 by evropská spotřeba měla podle odhadů firmy vzrůst o 43 procent. „Očekáváme, že se nám provoz nové jednotky promítne pozitivně do hospodářských výsledků,“ tvrdí Switajewski. Marže z vysokohustotního polyetyleny jsou vyšší než u dosud vyráběného plastu s nižší hustotou.

V současnosti výrobu polyetyleny v Litvínově brzdí loňská havárie etylenové jednotky, která produkuje vstupní surovinu pro výrobu plastů. „Opravy jdou podle plánu. Na konci června začneme uvádět etylenovou jednotku do provozu. Na plnou kapacitu pojedeme na podzim,“ říká Switajewski. Zatím Unipetrol etylen nakupuje a do Litvínova ho dopravuje etylenovodem z Německa. Výroba ovšem kolísá podle dostupnosti suroviny na trhu.

Benzin v červnu bude

Výpadky v zásobování pohonnými hmotami v Česku nehrozí, řekl premiér Bohuslav Sobotka. Stát nebude muset sahát ani do hmotných rezerv. Unipetrol musel kvůli závadě zastavit výrobu v kralupské rafinerii, která na trh dodává především benzin. Litvínovská rafinerie vyrábějící více nafty jede na 80 procent kapacity. Unipetrol závadu analyzuje a odstávku odhaduje na týden. „Chybějící pohonné hmoty pro zákazníky kupujeme na trhu,“ vysvětluje mluvčí Mikuláš Duda.

Veletrhům Brno klesly tržby

Veletrhům Brno loni klesly tržby o 19 procent na 825 milionů korun, což je důsledek lichého roku, kdy je složení veletržních akcí slabší. Společnost hospodářila se ztrátou pět milionů korun, přestože před zdaněním měla zisk jeden milion. Za tímto výsledkem stojí český daňový systém, kdy část nákladů je neuznatelná a je potřeba je zdanit, řekl generální ředitel firmy Jiří Kuliš. Daňový systém je podle něj špatně nastavený na rozdíl například od Německa. Letos firma plánuje zisk mezi 30 a 40 miliony korun. Podle Kuliše se daří naplňovat finanční výhled, a díky refinancování bankovních půjček se snižuje dluhové zatížení podle plánu. Aktuálně společnost musí splatit ještě přes 500 milionů korun, a pokud se bude vyvíjet dobře ekonomika a společnost bude moci i nadále využívat celý areál, předpokládá se splacení komerčních úvěrů v roce 2022. Podíl vlastního kapitálu je nyní přes 60 procent.

Optimistický výhled se odvíjí od toho, že roste většina veletržních akcí včetně těch největších, jimiž jsou

strojírenský veletrh a veletrh zemědělské techniky Techagro. „Strojírenský veletrh bude letos největší od roku 2009. Loni se také podařilo splnit plán a nemuseli jsme ekonomiku dohánět něčím jiným,“ řekl Kuliš.

Zisk před započtením úroků, daní a odpisů loni činil 153 milionů korun. „Tento ukazatel je pro nás důležitý, protože zajímá banky a věřitele. Kolísá podle toho, zda je sudý či lichý rok. V sudých letech bývá okolo 200 milionů korun,“ řekl Kuliš.

Hospodaření firmy loni stejné jako v předchozích letech vylepšovaly tržby za služby v zahraničí. Největší zákazník Messe Düsseldorf jich odebral za více než 100 milionů korun. Letos se uskuteční 41 výstavních akcí, dalších 40 mimo veletržních a 250 menších akcí například pro firmy. Podle Kuliše je potřeba s městem jako hlavním akcionářem doladit postoje k budoucímu využití areálu. Brno od jara vlastní 95 procent akcií společnosti, zbylých pět procent patří minoritním akcionářům. /čtk/

Pokles tržeb na **825 milionů** korun je důsledkem slabšího lichého roku.

Foto: ČTK

JAK DÁL. Vedení Veletrhů musí s hlavním akcionářem, městem Brno, doladit strategii budoucího fungování areálu.

DOMINANCE. Jehličnany se na tuzemské těžbě podílejí z 90 procent.

Těžba dřeva byla loni nejvyšší za pět let

■ Rostla poptávka po jehličnaté kulatině, bylo však třeba též likvidovat kalamity.

Dušan Kütner

Těžba dřeva v loňském roce dosáhla 16,2 milionu kubických metrů. Objem těžby tak meziročně vzrostl o pět procent a dostal se na nejvyšší úroveň za posledních pět let. Výsledek je dán těžbou dřeva z jehličnatých stromů, která se na celkové těžbě podílí téměř 90 procenty, a nutností zpracovat kalamitní dřevo. Loni se tak vytěžilo 14,4 milionu metrů

krychlových jehličnanů, zejména smrku, meziročně o sedm procent více. Těžba dřeva z listnatých stromů sice klesla o desetinu na 1,8 milionu kubiků, ale celkový nárůst to nezabrzdilo.

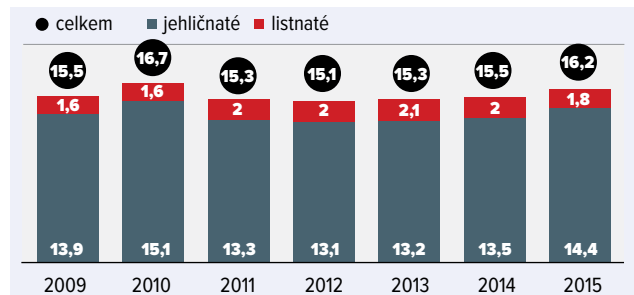
„Z důvodu příznivého vývoje cen prakticky u všech sortimentů surového dříví, ale také nutnosti likvidovat kůrovcovou kalamitu se většina vlastníků lesů – nebo správců a nájemců – rozhodla k meziročnímu zvýšení těžeb a následných dodávek surového dříví,“ řekla mluvčí ministerstva zemědělství Markéta Ježková.

Výši těžby podle ministerstva ovlivnila vysoká poptáv-

ka, zejména po jehličnaté kulatině a vláknině v tuzemsku a v sousedních zemích Rakousku a Německu. Vývoz surového dřeva, a nikoliv hotových výrobků s přídavnou hodnotou je ale často kritizován jako nevýhodný. Rezortu ani dřevozpracující firmám se však tento stav nedaří změnit.

Na druhé straně hrál podle ministerstva roli při těžbě zhoršený zdravotní stav ve smrkových porostech po loňském extrémním horkém a suchém roce v celém středoevropském prostoru. „Vlastníci lesů byli nuceni provádět přednostně s rozvojem kůrovce spojenou takzvanou nahodilou těžbu dřeva. V lesích v ČR tak činil podíl nahodilé těžby z celkem provedené těžby dřeva přes padesát procent,“ uvedla Ježková. V minulých letech se přitom tento podíl pohyboval kolem čtvrtiny až třetiny. „Přestože bylo za loňský rok vykázáno zvýšení celkové těžby dřeva, její hodnoty jsou nižší než množství dřeva, které v lese přirostlo. Tak je tomu ostatně dlouhodobě,“ podotkla mluvčí.

Těžba dřeva v Česku /v milionech kubických metrů/

STÁHNĚTE
SI ČASOPIS
LIDÉ A ZEMĚ
VE VERZI
PRO TABLETY!

Stáhněte si interaktivní verzi časopisu Lidé a Země v aplikaci Google play. Zadejte do vyhledávače text „Časopis Lidé a Země“.

Stáhněte si interaktivní verzi časopisu Lidé a Země v aplikaci App Store. Zadejte do vyhledávače text „Časopis Lidé a země HD“.

Saúdská Arábie musí masivně šetřit

■ Saúdská Arábie je ve značných ekonomických problémech kvůli nedávnému pádu cen ropy. Země chce proto výrazně škrtnout, hledá také další zdroje příjmů.

Zdeněk Pečený

Saúdská Arábie schválila plán na reformu hospodářství, který by měl snížit závislost největší blízko-východní ekonomiky na ropě. Vláda chce do roku 2020 ztrojnásobit neropné příjmy a zároveň snížit platy zaměstnanců státní správy a omezit sociální dávky.

Takzvaný Národní transformační program (NTP) podhaluje, jak chce saúdské království reformovat na ropě závislou ekonomiku. Prvním cílem je do čtyř let zvýšit výnosy z neropných odvětví na 142 miliard dolarů (bezmála 3,4 bilionu korun). Významně by státní kase měl ušetřit plán omezit roli státu v ekonomice.

Rozvoj turismu či těžby nerostů by do roku 2020 měl

Foto: profimedia

ROZDÁVÁ. V roce 2015 se novým panovníkem Saúdské Arábie stal Salmán bin Abd al-Azíz. Jako král musí čelit útokům svých příbuzných, kteří ho chtějí sesadit kvůli jeho údajné demenci. Obyvatelům ropné velmoci věnoval 32 miliard dolarů. Současné ohlášené úspory jsou proto terčem značné nevole jeho lidu.

vytvořit 450 tisíc nových pracovních míst v soukromém sektoru.

První pětiletá fáze NTP má ale saúdskou vládu přijít v přepočtu na 1,7 miliardy

korun. „Je to náročná operace, ale nemají na výběr. Musí to udělat,“ cituje deník Wall Street Journal Johna Sfakianakise, bývalého ekonomického poradce saúdské

vlády. „V sázce je stabilita. Politická a sociální stabilita celé Saúdské Arábie,“ dodává Sfakianakis.

Kvůli propadu cen skončilo hospodaření Saúdské Arábie loni se schodkem 15 procent HDP.

Rada ekonomů vidí největší slabinu snah o snížení závislosti na ropě v tom, že jejich úspěch bude do velké míry záviset na ceně ropy. „Záměr zvýšit příjmy z jiných odvětví než z ropy na 20 procent příjmů státního rozpočtu do roku 2020 nevypadá realisticky,“ uvedl pro Bloomberg Garbis Iradian, hlavní ekonom pro severní Afriku a Blízký východ v Institute of International Finance (IIF). „Patnáct procent zní reálněji,“ dodal Iradian.

IIF také upozorňuje, že zadlužení Saúdské Arábie rychle poroste, protože země začala vydávat dluhopisy, aby měla na financování rozpočtového schodku. Ještě loni byl dluh Saúdské Arábie jen šest procent HDP, do roku 2020 však podle IIF vzroste na 31 procent. Zemi proto čeká obtížné období.

Soud: Kerviel byl vyhozen neprávem

Francouzská banka Société Générale propustila svého bývalého obchodníka Jérômea Kervielu „bez skutečného a vážného důvodu“ a musí mu vyplácet na odškodném 450 tisíc eur (12,2 milionu korun).

Rozhodl o tom francouzský soud pro pracovní spory. Kerviel byl v roce 2010 shledán vinným z podvodu a porušení důvěry poté, co jeho obchodní transakce banku připravily o téměř pět miliard eur. Právní zástupce banky Arnaud Chalut označil rozhodnutí za skandální s tím, že se banka odvolá.

Kerviel byl v roce 2010 odsouzen ke třem letům vězení, tvrdil ale, že jeho nadřazení o jeho transakcích věděli.

Société Générale naopak trvala na tom, že o transakcích, které jí přinesly miliardové ztráty, neměla ani ponětí.

Kerviel podle banky využil znalostí bezpečnostního systému banky a prováděl neschválené transakce s akciovými deriváty, které vedly k dramatickým ztrátám.

Nový soud, který by měl řešit téma odškodnění banky, začne příští týden ve Versailles. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 7. 6. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,704
Čína	1	3,624
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,597
Japonsko	100	22,123
Kanada	1	18,629
Maďarsko	100	8,702
Norsko	1	2,930
Polsko	1	6,213
Rusko	100	36,653
Švédsko	1	2,930
Švýcarsko	1	24,603
Turecko	1	8,215
USA	1	23,815
Velká Británie	1	34,711

Akcie na pražské burze

7. 6. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	59,25	-0,92
ČEZ	460,00	-0,02
Erste Bank	639,40	1,56
Fortuna	88,90	-1,22
Kofola	444,80	1,09
KB	975,00	0,32
Moneta	74,40	1,16
O2 CR	228,00	-0,48
Pegas	821,00	0,26
Philip Mor. ČR	12 582,00	0,79
PLG	206,20	0,00
TMR	650,00	6,38
Unipetrol	178,50	1,13
VIG	518,00	0,02
Celkový objem (v tisících korun)	1 015 565,44	

Krátce

Růst eurozóny výrazně zrychlil

Ekonomika eurozóny v prvním čtvrtletí vzrostla proti předchozím třem měsícům o 0,6 procenta. Informace přinesl statistický úřad Eurostat. V meziročním srovnání ekonomika eurozóny rostla o 1,7 procenta, což je stejné tempo jako ve čtvrtém čtvrtletí. /čtk/

Gazprom: Ukrajina žádá o plyn

Ruská státní plynárenská společnost Gazprom obdržela od ukrajinské společnosti Naftogaz žádost o obnovení dodávek zemního plynu. Rekl to dnes šéf Gazpromu Alexej Miller. Podle něj za žádostí zřejmě stojí výrazný pokles zpětných dodávek plynu z Evropy na Ukrajinu.

Verizon chce koupit internetové aktivity Yahoo

Společnost Verizon nabídla za základní internetové aktivity firmy Yahoo tři miliardy dolarů (71 miliard korun). Zprávu přinesl The Wall Street Journal. Dalším zájemcem by údajně měla být investiční společnost TPG.

Sázka na konopí vynesla letos dvojnásobek

■ Nadějný lék, který by měl sloužit k léčbě epilepsie, poslal akcie farmaceutické společnosti GW Pharmaceuticals do výšin.

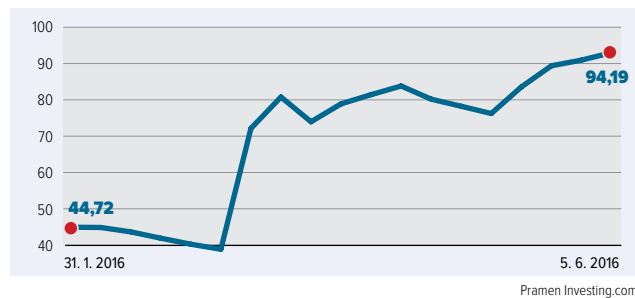
Jaroslav Bukovský

Britský vývojář konopných léků GW Pharmaceuticals (GWPH) zažívá burzovní bonanzu. Akcie jednoho z dominantních hráčů v branži jen během uplynulých tří měsíců podražily o 155 procent na své letošní maximum, příčinou je dílčí úspěch v oblasti léčby epilepsie. Nadějný lék Epidiolex udělal další úspěšný krok na dlouhé cestě na americký trh.

O osudu akcie ale definitivně rozhodne až počátek příštího roku, až tehdy budou známy výsledky závěrečné fáze testů, které mohou vyústit ve schválení léku Úřadem pro kontrolu potravin a léčiv.

Klíčovou zprávou investorům byl březnový výsledek testu, který prokázal podstatný vliv na pokles počtu

Vývoj akcií GW Pharmaceuticals /v dolarech/

záchvatů epileptických pacientů po podání léku.

Investoři zavalili trh objednávkami a akcie během jednoho dne zdvojnásobila svou hodnotu.

Vývojář se tím zároveň dostal do hledáčku velkých jmen finančního světa, premiérové investiční doporučení americké investiční společnosti Cantor Fitzgerald z počátku června slibuje v ročním horizontu další takřka stoprocentní zhodnocení a šéfa firmy Justina Govera si na své červnové sympozium věnované příležitostí ve zdravotnictví pozvala i investiční banka Goldman Sachs.

Investice do akcií firmy nabraly na síle poté, co americké státy Colorado a Washington v roce 2013 na svém území legalizovaly medicínské konopí. Tehdy byly akcie GWPH k máni ani ne za desetinu současné ceny.

Prozatím jen dílčí úspěch epidiolexu nicméně přiměl v posledních měsících rizikově orientované investory, aby vsadili na akcii i přesto, že farmaceutická firma zatím generuje jen nepatrné prodeje.

V loňském roce tak například utrhla 43 milionů dolarů, tedy nejméně za posledních pět let.

Foto: ČTK

PRODALA ZLATO. Součástí devizových rezerv mohou být také komodity, nejčastěji zlato. ČNB však většinu zlata v letech 1997 a 1998 prodala. Celkem se jednalo o 56 tun zlata, 14 tun si nechala. Zbylé zlato poté využívala pro výrobu zlatých mincí pro širokou veřejnost.

ČNB znovu výrazně intervenuje

Česká národní banka v dubnu na devizovém trhu intervenovala proti posilující koruně přibližně za 11 miliard korun. Vyplývá to z údajů o devizových obchodech, které zveřejnila ČNB. Data podle analytiků ukazují, že centrální banka nečelí výraznému tlaku na posilování koruny. Nemusí nyní zvažovat zavedení záporných úrokových sazeb nebo další oslabení koruny.

Režim devizových intervencí centrální banka zahájila v listopadu 2013 s cílem oslabit korunu a následně její kurz držet poblíž hranice 27 korun za euro. Od té doby do konce letošního dubna tak centrální banka intervenovala za zhruba 530 miliard korun.

Hlavní ekonom Lukáš Kovanda upozornil, že objem intervencí je letos zatím slabší, než se očekávalo. „Vzhledem k dobremu výkonu tuzemské ekonomiky a pokračujícím značným přebytkům zahraničního obchodu

lze čekat zesilující tlak na zhodnocení koruny, a tím i intenzivnější aktivitu ČNB v oblasti aktivní intervence v nadcházejících

Česká národní banka od listopadu 2013 vynaložila na intervencích přibližně 530 miliard korun.

měsících,“ uvedl. Zavedení záporných úrokových sazeb, které by pomohly zvýšit inflaci zpátky k dvouprocentnímu inflačnímu cíli, není

podle analytiků příliš reálné. „ČNB sice čas od času koketuje s myšlenkou záporných úrokových sazeb, avšak k tomu by ji přiměla mnohem větší potřeba intervenovat než aktuálních několik set milionů,“ uvedl Petr Dufek, analytik ČSOB. Podobný názor také zastává ekonom Generali Investments CEE Radomír Jác: „ČNB na devizovém trhu momentálně nečelí žádnému významnému tlaku a nemusí tak zvažovat snížení svých úroků do záporných hodnot,“ uvedl.

Devizové intervence by měly podle prognózy ČNB skončit ve druhé polovině příštího roku. /čtk/

LEPŠÍ ŽIVOT. Léky s obsahem kanabinoidů jsou velkou nadějí pro nemocné s roztroušenou sklerózou. Není tedy divu, že společnosti, které umějí využít léčebné efekty konopí, jsou terčem zájmu ze strany investorů. Společnost GW Pharmaceuticals se proto v minulosti proslavila svým lékem Sativex. Nyní se chce také zaměřit na lidi s epilepsií. První testy, které snížily počet epileptických záchvatů, vzbuzují velké naděje, že společnost čeká světlá budoucnost.

Foto: čtk

STŘELBA PO EXPLOZI. Podle některých zpráv se po výbuchu z místa ozvala střelba, kterou zatím policie neobjasnila. „Řekli nám, že to střelili policisté, aby lidi udrželi dál od místa,“ citovala Reuters majitele přilehlé cestovní kanceláře Mustafu Çelika.

Atentát v Istanbulu byl namířen proti policistům

■ Prezident Erdogan z činu podezírá kurdské separatisty.

Jedenáct lidí přišlo o život a 36 utrpělo zranění při pumovém útoku v Istanbulu. Istanbulský guvernér Vasip Sahin řekl, že mezi mrtvými je sedm policistů a čtyři civilisté. Dodal také, že mezi raněnými jsou tři lidé v kritickém stavu. Terčem atentátu, k němuž se zatím nikdo nepřihlásil, byl policejní autobus.

Silná nálož byla umístěna v zaparkovaném autě a odpálena byla na dálku ve chvíli, když kolem projížděl autobus s policisty. Místo je ve čtvrti Vezneciler na křižovatce poblíž Istanbulské univerzity, na níž dnes byly kvůli atentátu zrušeny zkoušky.

Krátce po výbuchu, který autobus převrátil a poničil blízké domy, byla z místa činu slyšet i střelba. Policisté evakovali nejbližší budovy a pátrali po dalších náložích. Pyrotechnici na místě ne-

chali vybuchnout podezřelé vozidlo, obchody zůstaly zavřeny.

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan navštívil zraněné v nemocnici a atentát při té příležitosti označil za „neodpuštělnou“ akci. Boj proti terorismu bude podle něj pokračovat. Naznačil také, že z masakru podezírá separatistické Kurdy.

Ministr zahraničí Mevlüt Çavusoglu připomenul, že k nejnovějšímu krveprolití došlo druhý den muslimského postního měsíce rama-

dánu. „Je to chladnokrevně odpálená bomba v době ramadánu,“ řekl. Premiér Binali Yildirim se kvůli útoku sešel s ministrem vnitra.

Turecko je v posledních letech cílem vlny útoků, které mají na svědomí buď separatističtí Kurdové ze Strany kurdských pracujících (PKK), či radikálové hlásící se k organizaci Islámský stát. Turecko pod vedením prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana vede proti oběma skupinám od loňského léta ozbrojený boj. /čtk, hý/

Největší teroristické útoky v Turecku

13. března 1999 Výbuch bomby v obchodním středisku v Istanbulu; 13 mrtvých. K útoku se přihlásila PKK.

20. listopadu 2003 Dva mohutné výbuchy v Istanbulu u britského konzulátu a britské banky HSBC; 32 mrtvých a čtyři sta zraněných.

11. května 2013 Dvě pumové exploze v Reyhanli u hranic se Sýrií; 52 obětí a na 140 zraněných. Za útokem stál IS.

20. července 2015 Sebevražedný atentátník z IS zaútočil na kulturní středisko ve městě Suruç u hranice se Sýrií; 33 lidí bylo zabit a přes sto zraněno.

10. října 2015 Dva výbuchy v centru Ankary před začátkem mírového pochodu proti násilí mezi armádou a kurdskými separatisty; 102 mrtvých a pět set zraněných. Původcem byla místní buňka IS.

12. ledna 2016 Výbuch v historickém centru evropské části Istanbulu; 13 mrtvých, většinou německých turistů. Za útokem stál podle tureckých úřadů IS.

17. února 2016 Výbuch vozidla s bombou v centru Ankary byl namířen proti vojenské koloně; 28 mrtvých a na 60 zraněných. K atentátu se přihlásila skupina Sokoli osvobození Kurdistanu.

13. března 2016 Exploze v centru Ankary si vyžádala životy nejméně 37 lidí a přes 100 lidí utrpělo zranění. Úřady z činu viní separatisty z PKK.

19. března 2016 Při sebevražedném útoku v Istanbulu zemřeli čtyři lidé včetně atentátníka, 20 osob utrpělo zranění.

Foto: Reuters

STARONOVÁ TRASA. Do Evropy se po uzavření takzvané balkánské cesty snaží opět značná část migrantů dostat ze severní Afriky přes Středozemní moře. K cestě většinou využívají vratké lodě, které jsou navíc často značně přetížené.

Středozemní moře pohřbilo od roku 2014 deset tisíc lidí

■ Úřad vysokého komisaře OSN zveřejnil hrozivá čísla.

Více než 10 tisíc migrantů utonulo od roku 2014 ve vodách Středozemního moře při snaze dostat se ze severní Afriky za lepším životem do Evropy. Informoval o tom

Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR). V roce 2014 zahynulo 3500 lidí, loni 3771 a letos již 2814, upřesnil mluvčí UNHCR, podle nějž jde o „hrozivá“ čísla. Hranice 10 tisíc mrtvých byla prý překonána v posledních dnech.

Mezinárodní organizace pro migraci zveřejnila svůj

odhad obětí potopení lodi u Kréty z minulého týdne. Na palubě podle ní bylo asi 650 lidí a 320 z nich se stále pohřešuje. Jsou tak nejspíš po smrti. S nástupem léta úřady jihoevropských zemí očekávají další nárůst počtu lidí, kteří se vydají na nebezpečnou cestu do Evropy. /čtk/

NÁZORY str. 13

Evropa se rozhodla mýtit kořeny běženecké krize

■ Evropská komise vyhlásila pětiletku k řešení základních příčin migrace zlepšením životních podmínek v zemích původu migrantů.

Řadou „pozitivních a negativních pobídek“ chce Evropská komise motivovat ke spolupráci a partnerství při řešení migrační krize klíčové země z Afriky a Blízkého východu. Plán má v příštích pěti letech podpořit nejméně osm miliard eur, uvedl včera ve Štrasburku místopředseda

komise Frans Timmermans. Na podzim EK navíc navrhne vznik daleko většího investičního fondu, který by měl podporovat rozvoj konkrétních zemí.

Jedním z cílů této metody „cukru a biče“ je podle představ EK například daleko ochotnější součinnost zemí při zpětném přebírání těch jejich občanů, kteří v unii nezískali azyl. V případě ochoty spolupracovat by státy jako Nigérie, Mali či Etiopie měly mít

šanci na výraznější podporu a těsnější partnerství v řadě oblastí.

Plán má být v příštích pěti letech podpořen nejméně **osmi** miliardami eur.

Krátkodobou metou je především nárůst počtu návratů těch migrantů, kteří nemají v Evropské unii právo na azyl. Komise chce ale svou současnou aktivitou dosáhnout hlavně toho,

aby uprchlíci zůstávali co nejdříve svých domovů a na dlouhou a nebezpečnou cestu do Evropy se vůbec nevydávali. /čtk/

NAD MAPOU SÝRIE

Foto profimedia.cz

IZRAELSKÝ premiér Benjamin Netanjahu včera přiletěl do Moskvy. Od začátku roku se s ruským prezidentem Vladimirem Putinem setkal už počtvrté. Obě země v současnosti spojuje zejména téma války v Sýrii a o něm oba státníci jednali i včera. Četné kontakty mezi Izraelem a Ruskem na úrovni premiérů, ministrů či šéfů tajných služeb svědčí o tom, že pro Rusy jsou Izraelci – vedle syrského prezidenta Bašara Asada – zásadními partnery v oblasti.

Chalífát pro ně ztratil půvab

BELGIČANÉ V ČELE. Západoevropskou zemí s největším podílem svých občanů bojujících v Sýrii či v Iráku je Belgie. Odhady počtů se různí, renomovaná analytická a bezpečnostní organizace Soufan Group loni v prosinci ve své zprávě hovořila o 470 lidech.

■ Západní diplomaté musejí pomáhat občanům svých zemí, i když o nich vědí, že bojovali v řadách IS.

Zdeněk Pečený

Rozčarování bojovníci Islámského státu rekrutovaní ze Západu se stále častěji obracejí na zastupitelské úřady svých zemí, aby jim pomohly s návratem domů. Někteří z nich kontaktují ambasády a konzuláty svých zemí v Turecku, jiní poslali vládám tajné depeše.

„Dvojnásobní zběhové“ žádají vlády svých původních domovin o pomoc s útekem

z území ovládaného IS. S odvoláním na diplomaty šesti západních zemí v Turecku o tom informoval deník Wall Street Journal. Tyto prosby o pomoc přicházejí v době, kdy IS ztrácí půdu pod nohama a čelí dalším útokům na svá centra jako Rakká v Sýrii a Fallúdža v Iráku.

Ukazuje se ale také, že ne všichni, kteří se snaží opustit území dobyté IS, jsou i jeho bojovníci. Leckdy jde jen o „běžné občany“, kteří zatoužili po životě v takzvaném chalífátu, a dnes prožívají těžkou deziluzi. „Bojovníci IS začínají utíkat, a s tím se vezou i další lidé, kteří na území IS pobývali,“ tvrdí Didier le Bret, koordinátor francouzských tajných služeb. „Řada našich občanů se chce vrátit. Mají pocit, že věci se tam nevyvíjejí zas tak dobře.“

Západoevropští diplomaté oslovení Wall Street Journalem přiznali, že dilema, zda a jak poskytnout pomoc (spolu)občanům, z nichž mnozí bojovali v řadách k Západu nemilosrdného IS, je velmi těžké. Zájem vrátit se zatím projevovalo na 150 občanů šesti zemí. Celkové číslo západních bojovníků v řadách IS na území Sýrie a Iráku není známé, ale evropští představitelé již při různých příležitostech zmínili, že stovky bojovníků se již do svých evropských domovů vrátily.

Krátce

Savčenkova se vyslovila pro jednání s rebely

Kyjev by měl zahájit přímý dialog s donbaskými povstalci. V rozhovoru pro ukrajinský rozhlas to prohlásila poslankyně Nadija Savčenkova, která se nedávno vrátila na Ukrajinu po dvouletém ruském věznění. Ukrajinské vedení přímé jednání se vzbouřenci odmítá a označuje je za teroristy.

Maďarská vláda má nové pravomoci

Maďarský parlament schválil úpravu ústavy, která otevírá cestu novým právním předpisům určeným ke zvládnutí teroristické hrozby. Patří k nim i možnost vlády přijímat mimořádná opatření včetně mobilizace armády. Opoziční strany upozorňují, že udělení nových pravomocí vládě může být zneužito. Premiér Viktor Orbán je už beztak dlouho obviňován, že si změnami v ústavě chce upevnit moc.

O peruánské hlavě státu rozhodne několik hlasů

Souboj o křeslo peruánského prezidenta, nejvyrovnanější za poslední půlstoletí, stále není rozhodnut. Náskok bývalého bankéře Pedra Pabla Kuczynského na dceru uvězněného exprezi-

Foto reuters

denta Keiko Fujimoriovou (na snímku) s postupem sčítání výsledků nedělních voleb klesá a činí pouhé dvě desetiny procentního bodu. Žádný z kandidátů zatím dílčí výsledky po sečtení více než 95 procent okrsků nekomentoval. /čtk/

Tvář dne

„Je třeba navázat přímý kontakt bez třetí a čtvrté strany. Usmějme se na sebe a vše se podaří,

řekla o jednání s rebely na Donbasu ukrajinská poslankyně Nadija Savčenková

str. 11

Foto: Reuters

Komentář

Petr Dufek

Stavebnictví trpí. Není co stavět

Skoro po pěti letech recese se stavebnictví v roce 2013 vrátilo k růstu. Bohužel oživení v tomto odvětví trvalo jen do první poloviny loňského roku. Nepochybně na tom měla zásluhu inženýrská výstavba poháněná penězi z fondů EU. Od té doby však výkony stavebnictví padají a v případě pozemní výstavby se nebezpečně přibližují minimům dosahovaným na začátku roku 2013. Zatímco loni ještě řada firem nestíhala a zakázky odkládala, letos už se zakázek nedostává. Boom rekonstrukcí skončil.

Za první čtyři měsíce roku se výkon tuzemského stavebnictví snížil meziročně o 13,7 procenta. Propad inženýrského stavitelství, které představuje asi třetinu odvětví, je srovnatelný s propadem stavitelství pozemního. Ani nejnovější čísla za duben nijak nenaznačují, že by se celková situace v odvětví alespoň začala stabilizovat. Určitý náznak pozitivního trendu je vidět

snad jen u bytové výstavby. Ani ta sice v posledním měsíci nedokázala povyrůst, ale údaje o startujících výstavbách a stavebních povoleních na bytové domy přece jen ukazují, že se situace alespoň v tomto stavebním odvětví zlepšuje. Rozhodně ne všude, ale v některých regionech je už nyní patrné výrazné oživení výstavby.

Naproti tomu tradičně rostoucí Praha zažívá kvůli vlastním administrativním překážkám radikální útlum

Boom financovaný z unijních fondů skončil a nic nenaznačuje, že by jej něco nahradilo.

bytové výstavby. A to v době, kdy poptávka po nemovitostech díky rekordně nízkým úrokovým sazbám trhá rekordy. Tak nezbyvá než očekávat o to rychlejší růst cen pražských bytů a domů. Zvláště když politika všeobecně nízkých úrokových sazeb podporuje i spekulativní a investiční poptávku po nemovitostech a současně průzkumy mezi spotřebiteli potvrzují rostoucí ohochu pořídit si nové bydlení, nebo alespoň rekonstruovat to stávající.

Jestliže poptávka po bytech vykazuje jednoznačně rostoucí trend, tak ve zbytku stavebnické branže to až tak neplatí. Zcela jasně je vidět, jak se tenčí zásoby veřejných zakázek. Tento propad je jen z malé části kompenzován pozitivním záchvěvem poptávky soukromé. Zcela zřetelný je pak přímo razantní propad zakázek inženýrského stavitelství, které se těšilo v předchozích dvou letech zvýšenému zájmu díky dočerpávání peněz z fondů EU. Tento boom však skončil a nic zatím nenaznačuje, že by v letošním roce mělo dojít ke zlepšení.

Dílčí zprávy o stavu přípravy velkých infrastrukturálních projektů nebo o startu konkrétní výstavby příliš nadějí nedávají. Skoro se zdá, že problémem nakonec nejsou ani tak peníze, ale hlavně fakt, že vlastně není co stavět. A snad nejviditelnější stavební akce – rekonstrukce D1 – v tomto směru s celkovými čísly stavebnictví zahýbat nedokáže. Ve srovnání s hodnotou stavebních prací (loni zhruba 460 miliard korun) jde v podstatě o drobné, byť pro řídicí jistě užitečné. Kvůli tomuto tristnímu stavu se dosažení alespoň kladné nuly jako celkového letošního růstu stavební výroby jeví jako docela ambiciózní odhad.

Autor je analytikem ČSOB

Glosa

Hodně ostré třísky

Když se kácí hazard, létají třísky. A některé jsou hodně ostré a bodají do míst, která s hazardem nijak nesouvisí. Zázrak se nestal, nikdo to snad ani nečekal. Prezident Miloš Zeman podepsal novelu zákona o hazardu, a do českého práva tak vstupuje institut blokace webové stránky bez potřeby soudního rozhodnutí. Blokovat budou moci úředníci ministerstva financí. Pokud se blokace nepodaří, jako že se nepodaří, trestání budu internetoví provideri. To bude hodně bolet.

Snad nikdy nezněl z prostředí českého IT průmyslu tak jednotný hlas odporu jako během projednávání hazardní novely. Jenže byl oslyšen. Kompetenční propast mezi profíky od počítačů a zákonodárci byla příliš hluboká, poslanci i senátoři nedokázali pochopit hloubku problému a báli se nařčení, že jdou na ruku hazardním firmám. Teď digitální branži nezbyvá než stejně jednotně hlídat, co se bude dít. A stejně nahlas křičet, až bude nový nebezpečný nástroj poprvé zneužit.

Martin Čaban

Konečně jsem našel životní pojištění, které si můžu dovolit. Když umřu, pošlou ti stírací los.

Migrace potřebuje hráze i pomoc u zdroje

Loňský vývoj i aktuální dění napovídají, že začíná nová sezona hromadé migrace do Evropy. Poradíme si tentokrát lépe?

Radek Palata

Ve Středomoří se vzdouvá nová vlna migrace. Bude se letos opakovat podobná situace jako loni, kdy do Evropy nezřídka chaoticky přišel více než milion migrantů a uprchlíků? Na místě by přece jen byl mírný optimismus, ale opravdu jen mírný. Zdroje migrace zdaleka nevysychají stejně jako zdroje zločineckých sítí, které podle zjištění Europolu a Interpolu zajišťují 90 procent cest do Evropy přes severní Afriku a Blízký východ.

Foto Reuters

ITÁLIE CHYBÍ PARTNER

Do Evropy budou nepochybně i letos mířit desítky a stovky tisíc migrantů jak z přelidněné západní Afriky, tak také z oblastí bojů s militantním islámem. To se týká i východní Afriky, zejména Somálska, kde navíc situaci zhoršuje rušení ohromných uprchlických táborů v sousední Keni. K tomu připočítáme miliony uprchlíků před konflikty v Iráku a Sýrii, kteří se za jisté velmi obtížných podmínek tisíní v sousedních zemích.

Od loňského podzimu, kdy jsme byli svědky masových přesunů statisíců migrantů z Řecka přes Balkán především do Německa, se ale mnohé změnilo. Loňská ad hoc opatření zemí na balkánské trase již ani Německo neodsuzuje, naopak podporuje snahu, aby Balkán zůstal před proudem migrantů chráněn. To by samo o sobě vyhovovalo i Česku. Ale pořád tu zůstává problém, co budou s přílivem migrantů dělat Řecko a Itálie, kde se uprchlíci po zablokování některých cest shromažďují.

Bylo by určitě namísto poskytnout takřikající frontovým liniím na unijních hra-

i v takovém případě zůstanou proudy migrantů, které neuvádí do pohybu válka, ale prostě jen představa lepšího života, k jejímuž naplnění využívají situace příhodné pro udělování azylu. Anebo se prostě jen svěří do péče organizovaného zločinu, který jim cestu do evropské „zóny blahobytu“ zajistí.

TISÍCE KILOMETRŮ PÍSKU

Takový migrační proud lze fakticky přehradit jen fyzickou hrází. To už se děje díky rozsáhlé mezinárodní spolupráci policejních orgánů a Europolu a také v rámci námořních operací NATO a EU proti pašerákům migrantů v Egejském moři a centrální části moře Středozemního. U Řecka už je tato hráz docela efektivní. Itálie však dosud nemá na protilehlém libyjském pobřeží spolehlivé a akceschopné partnery. Dá se proto čekat, že tam se situace hned tak nezlepší. Natož aby evropská moc přesáhla tisíce kilometrů Sahary.

Stačí pohled na mapu, kde je nigerský Agadés, Arlit nebo Seguédine. Tam všude fungují tranzitní centra a křižovatky obchodu s lidmi a mapa nemusí být moc podrobná, aby bylo jasné, jak těžké pro Západ bude si s tím poradit. Ovšem pokud pašerácké trasy ústí v blízkém okolí libyjské metropole Tripolisu, pak musí Evropa udělat maximum pro to, aby alespoň tam zasedala rozumná, a hlavně akceschopná vláda.

Na potírání migrace byl Západ schopen se dohodnout i s někdejší libyjským diktátorem Muammarem Kaddáfim. Snahou Evropy samozřejmě nemůže být vrátit do Libye nebo jiných blízkovýchodních a severoafriických zemí vládce pevné ruky, natož diktátory. Měla by ale pomoci umožnit tamním lidem důstojný život, který ostatně, jak už sami mnozí říkají, nenacházejí ani v Evropě.

Autor je publicista

TUDY NĚ. Zablokování balkánské cesty samo o sobě vyhovuje i Česku. Nicméně s postavením plotů nezmizí problémy, které budou mít s přílivem migrantů Řecko nebo Itálie, kde se uprchlíci budou zákonitě hromadit.

nicích materiální a finanční prostředky a také lidský potenciál. Zdá se to jako lepší cesta než přistupovat k rozsáhlým relokacím migrantů, respektive uprchlíků s právem na azyl, po celé Evropě. Visegrádské odmítní migračních kvót hlásaných bruselskou administrativou bylo sice široce kritizováno, ale v praxi se ukazuje, že kvóty tiše ignoruje drtivá většina členských zemí unie. Z loni dohodnutých 160 tisíc uprchlíků z Řecka a Itálie jich k počátku června byly umístěny pouze dva tisíce. K tomu není třeba cokoli dodat.

ŠANCE NA NÁVRAT

Zůstává pravdou, že tím nejlepším, co může Evropa pro Sýřany a další uprchlíky udělat, je zajistit v jejich zemích mír a otevřít jim šanci vrátit se a chopit se možnosti postavit svou zemi zpět na nohy. Jenže problémem

Duel

Jejich krev je nečistá a víme, za koho mluví. Jsou prodlouženou rukou separatistů a teroristů,

řekl o německých poslancích tureckého původu turecký prezident Recep Tayyip Erdogan

Prohlášení turecké strany jsou nepochopitelná. Všichni zákonodárci Bundestagu byli bez výjimky svobodně zvoleni,

řekla německá kancléřka Angela Merkelová

Čtenáři píší

Nebezpečí pro 21. století

František Hroník

Prožil jsem spolu se svou rodinou valnou část bouřlivého 20. století, které se ve středoevropském prostoru vyznačovalo především existencí dvou totalitních režimů – německého nacismu a sovětského komunismu. Oba měly společný původ – odpor vůči liberální společnosti, parlamentní demokracii a vládě zákona. Zásadním omylem obou těchto systémů byla snaha posuzovat lidi ne jako jedinečné bytosti, ale jako příslušníky rasy, národa nebo třídy. Oba se shodně vyznačovaly stálým hledáním, pronásledováním a likvidací „vnitřního nepřítele“, což bylo záminkou k existenci rozsáhlého represivního aparátu. Paralely asi nejlépe vyjádřil německý spisovatel Gerlach v knize o stalingradské katastrofě německé armády: „Nacismus je německá forma bolševismu.“ Moje rodina pocítila dopad obou těchto systémů v plné míře. Dnes jsou ony „slasti“ bohudík za námi. Musíme však stále být ve střehu, abychom byli připraveni bránit demokracii, o níž Winston Churchill kdysi trefně prohlásil, že je to ze všech špatných způsobů vládnutí ten nejméně špatný. Je svým způsobem uspokojující, že obě zrušné ideologie byly zbaveny možnosti spoléhat se na podporu soudní, policejní a vojenské moci. Bez ní se staly bezzubými – alespoň doufám. S nacismem lidstvo zúčtovalo Norimberským procesem. Se zločiny komunismu se dosud nevyrovnalo. Snad i to se nakonec podaří alespoň morálně, když už většina komunistických masových vrahů je mimo dosah lidské spravedlnosti. V současné době se ale na světové scéně objevilo další nebezpečí – mezinárodní terorismus, často spojený s militantním islamismem reprezentovaným především bojovníky takzvaného Islámského státu. To je něco stejně obudného a ohavného, jako byl nacismus a komunismus. Doufáme, že se lidstvu v 21. století podaří zdotat i toto nebezpečí.

Pište nám

Vážení čtenáři, zajímá nás, co si myslíte.

Své názory a polemiky zasílejte na nazory@e15.cz. Nebo s námi diskutujte na našem [webu](http://www.e15.cz) (www.e15.cz), na [Facebooku](https://www.facebook.com/denike15) (www.facebook.com/denike15) či na [Twitteru](https://twitter.com/E15news) (@E15news).

Dylan opět pročechrává krásy stáří

■ Nestor amerického písničkářství Bob Dylan vydal novinku, na níž přezpívává to nejlepší ze zlatého fondu americké pop music. Výsledek je skvělý.

Petr Frinta

Albem Time Out of Mind (1997) začalo další vrcholné období amerického písničkáře Boba Dylana. Do zlatého fondu přidal několik desek i písniček a za téměř dvě desetiletí nevydal jedinou nahrávku, která by klesla pod nový standard. Novinka Fallen Angels

je volným pokračováním loňské Shadows in the Night, na níž se Dylan jal přezpívat klasické songy klasické Ameriky. Nikoli však, jak by se dalo čekat, hymny renegátů

a solitérů, nýbrž to nejlepší ze zlatého fondu tradiční americké pop music.

Tímto konstatováním, respektive udělením známky, by šlo povídat o desce i zakončit. Ostatně není pro recenzenta nijak snadné a lichotivé rozepisovat se rok co rok o výjimečných kvalitách Dylanova čehokoli. Shadows in the Night obsahovalo výhradně standardy, do jednoho v různých obdobích jeho kariéry přezpívané Frankem Sinatrou. I těm nejzarytějším fanouškům, pro něž rovnice „Dylan + pop“ nikdy neměla smysluplné řešení, muselo dojít, že jde o součást mistrova ohlížení se po kořenech americké písně. Stejně jako objevování chicagského blues na Together Through Life, stejně jako písničkářův modus operandi, totiž že mnohé vlastní písničky

napsal rozepisováním motivů, které jej napadly právě při přehrávání tradicionálů.

Dylan a pop skutečně mohou jako protiklady působit. Na jedné straně píseň jako médium, mocnější než vržená dlažební kostka, na druhé skladby, v nichž forma často vítězí nad obsahem, a jejichž součástí se postupem času stal i smoking, vycizelované exteriéry a aranžmá. V rozhovoru k Shadows in the Night však Dylan vysvětluje, že i tyto skladby předtím, než se staly známými, žily vlastním životem, a jeho interpretačním záměrem proto bylo oživit jejich původního ducha, co nejvíce se přiblížit jejich jádru. Často totiž

nebyly pro šlechtěné hlasy a orchestr psány, naopak byly zamýšlené jako nejprostší oslavy každodennosti a toto původní kouzlo většina pozdějších interpretací postrádala.

Dylan je proto i tentokrát ožívuje v té nejsyrovější, komorní poloze. Se spouluhrači je oděl do nejprostších, přesto nápaditých doprovodů, v popředí zůstává jeho hlas. Neuvěřitelný co se týče barev a emocí, dává zapomenout na všechny vtipy o kačeru Dylanovi. A je tu ještě jeden rozměr, který novince přidává na krásu, možná ten nejdůležitější. Originály jsou propletené láskou, mládím, jsou oslavou života. Dylan při jejich přehrávání věk nijak neskrývá. Naopak, zpívá je s nadhledem, pochopením a laskavostí, které přináší jen stáří. To vše dohromady činí desku vynikající.

Autor je spolupracovníkem redakce

Bob Dylan: Fallen Angels

Vydavatel: Columbia, 2016
Hodnocení: 90 %

Foto: Ginnemart

Warcraft pobaví velké i malé děti

■ Jedna z nejslavnějších počítačových her světa se dostává na filmové plátno. Scenárista a režisér Duncan Jones z ní vykult moc pěknou pohádku.

Stanislav Šulc

Prohlásit, že počítačovým hrám se na filmových plátnech zatím příliš nedaří, je ohromný eufemismus. Pokud dostat do kin slavné herní série vždy dopadly tragicky z filmového i komerčního hlediska. Sázka na Warcraft, kterou společně udělala studia Legendary a Universal, tak byla velmi nejistá, přestože jde o celosvětový herní fenomén. Navíc kočírování velkolepého světa se ujal skvělý, ale vlastně nezávislý filmař Duncan Jones (syn Davida Bowieho, který natočil netradiční filmy Měsíc a Zdrojový kód). Zda snímek uspěje komerčně, nelze odhadnout. Ale filmové je velmi zdařilý.

Svět Warcraftu je pestrý, bohatý a pobíhá po něm spousta civilizací. To by svádělo k filmu, v němž se nic moc neděje, ale představit se životy jednotlivých království. Jones se touto dnes populární, ale filmově špatnou cestou naštěstí nevydal. Namísto toho vytvořil svěbytnou pohádku o střetu dvou civilizací, v níž najdeme typicky pohádkové postavy. Je tu král-sympaťák, který spojuje mnohá království, několik hrdinů, kteří si toto označení zaslouží (a dost je to bolí) a samozřejmě hned několik záporáků, kteří se snaží dobrý svět zničit.

K tomu připočteme téměř dokonalý konflikt pro jednu ženskou hrdinku v samém závěru, který otevírá prostor pro další díly. Co víc si od pohádky přát? Je tu drama, napětí, sympatičtí hrdinové. Přesto Warcraft nemusí uspět, jak naznačuje komerční výkon několika pohádek z posledních let (Jack a obří, Mocný vládce Oz), a naopak úspěch vyprázdněných komiksůvek

bez dramatického oblouku (Avengers 2).

Warcraft pak je významný také z jiného hlediska. Je dalším pokusem o zcela novou sérii, kterých je nyní v Hollywoodu pohříchu málo. Podle nejnovějších čísel však staré značky již nevábí tolik jako dříve a velká studia musí propalovat stále větší rozpočty na ne zcela jasné hity. Divácký důsledek je ale příjemný. Po sledování desítek postav, které již znáte a jež už nemají čím překvapit (Batman, Superman, X-Men, marvelovský vesmír), tu jsou konečně charaktery, o nichž nevíme zhora nic. A je příjemné sledovat, jak se snaží zaujmout, získat přízeň a dojmout. V tom je Warcraft asi vůbec nejsilnější.

Warcraft

(pohádka, USA, 123 minut)

Režie: Duncan Jones

Hrají: Ben Foster, Travis Fimmel, Dominic Cooper, Paula Patton

Premiéra: 9. června

Hodnocení: 80 %

Soutěž Vinařství roku ovládlo Zámecké vinařství Bzenec

PARTNER RUBRIKY VINAŘSKÝ FOND

Prvenství v sedmém ročníku soutěže Vinařství roku získaly Víno Jan Stávek, Sonberk a Zámecké vinařství Bzenec, které obdrželo i titul Absolutní vítěz udělovaný veřejností.

Vinařství roku je proti jiným vinařským kláním výjimečná soutěž. Kritérium kvality vín konkrétních podniků je hodnoceno právě úspěchy na jiných prestižních soutěžích. Zároveň je to jen jedno z hodnotících hledisek. Vinařství se posuzují celkově. Vybrání odborníci přidělují body, a to nejen za objektivně měřitelná kritéria (jako jsou právě úspěchy vinařství v soutěžích na veletrzích apod.), ale subjektivně je ohodnotí i za inovace ve vinohradnictví a vinařství, zapojení podniku do výzkumné práce, za agroturistiku, marketing

ÚSPĚCH A TRADICE. Zámecké vinařství Bzenec zvítězilo u odborníků i mezi milovníky vína. Vinařství pečuje o svá vína v historických zámeckých sklepech, ty čítají i mnoho kvalitních barikových sudů.

a mediální výstupy vinařství, kvalitu webové prezentace či za obalový design.

Porota navštíví každé vinařství, avšak neprohlédne si jen jeho provoz, ale

namátkově i vybranou vinici. „Všichni vinaři dostanou na prezentaci svého vinařství stejný časový limit, maximálně 90 minut, a je na nich, jakým způsobem se porotě

představi,“ uvádí Tibor Nyitray, prezident Svazu vinařů ČR, který je s Národním vinařským centrem hlavním pořadatelem soutěže. Důvod, proč tato soutěž vznikla,

shrnuł Tibor Nyitray takto: Bylo potřeba ocenit vinařství komplexně, nejen prostřednictvím kvalitních vín, ale i přes jejich přístup k přírodě, zákazníkům a celkově k rozvoji vinařství u nás.

Vinařství jsou posuzována ve třech kategoriích. Malé vinařství (produkce do 50 tisíc litrů) – finalisté: vinařství Jakub Šamšula, Víno Jan Stávek a Vinum Moravicum. Střední vinařství (produkce do 250 tisíc litrů) – finalisté: Gotberg, Sonberk, Vinařství Štěpán Maňák. Velká vinařství (nad 250 tisíc litrů) – finalisté: Chateau Valtice – Vinné sklepy Valtice, Šlechtitelská stanice Velké Pavlovice, Zámecké vinařství Bzenec. Kategorie jsou doplněny titulem Absolutní vítěz, kterého vybírá veřejnost prostřednictvím internetu.

Víno Jan Stávek

vítěz kategorie Malé vinařství

Vinařství je mezi odborníky i milovníky vína známé výrobou kvalitních až archivních rosé, jejichž je Jan Stávek velkým propagátorem. Dále je vinařství oblíbené výrobou tradičních rodinných cuvée a fortifikovaných vín. „Myslím, že kvalita vína je u všech finalistů a spousta dalších vinařství v ČR na velmi podobné úrovni a nedá se říci, že by jedno či druhé výrazně vynikalo. V čem si myslím, že jsme se porotě zalíbili, je fakt, že máme k vínu přidanou hodnotu. Nejsou to jen příběhy našich cuvée, zřetelný terroir v našich rosé nebo ojedinělost s našimi fortifikovanými víny, ale také akce, které u nás ve vinařství organizujeme. Pořádáme festival Růžové léto. V rámci něj u nás hosté mohou zhlédnout divadelní přestavení, zatančit si swing s živou kapelou nebo si pochutnat v rámci grilování s rosé víny. Nejde jen o prostou výrobu vína, ale také o zážitek z jeho konzumace,“ posuzuje vítězství v kategorii majitel vinařství Jan Stávek. Za motto vinařství si vybral: Bavíme se (s) vínem. „Myslím, že to vystihuje vše. Víno je naším velkým koníčkem a já vždy říkám, že jsem největším konzumentem svých vín. Proto si je vyrábím tak, abych na ně měl vždy chuť. Důležité je víno vyrábět poctivě, čistě, tak, aby byl zřetelný rukopis vinaře, a doufat, že ten váš styl někoho osloví,“ dodává vinař.

Foto vjs

Sonberk

vítěz kategorie Střední vinařství

Vinařský podnik je pojmenován po historicky jedné z nejkvalitnějších viničních tratí nejen u nás, ale i v Evropě. Je známá již ze 13. století, původně jako Sonnenberg – Sluneční vrch. Vinařství se specializuje výhradně na přívlastková vína. Sonberk ve své vinici dodržuje koncept biodiverzity, kdy jsou mezi řádky révy vysety jiné rostliny. „Myslím si, že jsme zvítězili díky naší současné snaze potvrdit marketingový úspěch v zahraničí obchodními aktivitami, jednoduše se dostat obchodně mezi světová kvalitní vinařství v nejbližších deseti letech. Dále pak vyrovnaností všech částí Sonberku – jak vinohradu, technologií, kvality vína, systému obchodu a působení směrem ven na zákazníka. A to vyrovnaností dle všeho na té nejvyšší úrovni v českých zemích,“ říká o vítězství ředitelka vinařství Vladimíra Mrázová. Společné motto týmu shrnuła takto: „Vytváříme novodobou historii unikátního místa, starobylé vinice, na co nejvyšší kvalitativní úrovni a s lidmi, kteří zde zanechávají své srdce.“

Foto sonberk

Zámecké vinařství Bzenec

vítěz kategorie Velké vinařství

Foto zvb

Vinařství bylo nejvýše oceněné nejen ve své kategorii, ale zároveň obdrželo titul Absolutní vítěz udělovaný veřejností. Zámecké vinařství Bzenec patří k dlouhodobě nejúspěšnějším firmám na českém vinařském trhu. Společnost opakovaně získala titul šampiona v Salonu vín. Medaile vozí i ze zahraničí. Nad tím, proč zrovna oni měli v této soutěži tak výrazný úspěch, se zamyslel ředitel vinařství Bořek Svoboda: „Naši snahu v maximální možné míře upíráme k takovému stylu vína, ve kterém zákazník najde vysokou kvalitu, odrůdovou čistotu a technologický styl, jenž je dlouhodobě čitelný a zohledňuje jak vliv počasí jednotlivých ročníků, tak i místo původu hroznů. Co se týče přístupu k vinicím, tak část máme v bio režimu a zbytek v režimu s omezeným používáním pesticidů, otázka šetrného přístupu k přírodě je pro nás zásadní. Neméně důležitá je i role marketingu produktu, kde klademe velký důraz na jeho osobitou ambaláž.“ Slogan vinařství – Víno s trochou noblesy – vysvětlil tak, že „jsme přece zámecké vinařství a na zámku skutečně sídlíme a tomu by měla odpovídat jak kvalita produktu, tak i marketing“.

Foto dne

Foto: čtk

VYPROŠTĚNÍ. Stavbaři prorazili první ze dvou tubusů nejdelšího železničního tunelu v Česku, který se staví v Ejpovicích u Plzně. Razičí stroj vyjel po šestnácti měsících na konci jižního, 4150 metrů dlouhého tunelu v portálu Plzeň-Doubravka pod vrchem Chlum.

Vědci zjistili, že...

...k tvorbě mraků přispívá i kosmické záření

■ Vědci odhalili doposud neznámý proces vzniku drobných pevných částic v atmosféře, díky nimž se rodí mraky.

Celá desetiletí se klimatologové domnívali, že pevné částice se do atmosféry kromě zvířeného prachu či soli ze spršek mořské vody dostávají také jako vedlejší produkt spalování fosilních paliv a obecně hoření. Vědci pracující na experimentu Cloud v Evropské organizaci pro jaderný výzkum CERN

však zjistili, že pevné částice vznikají působením kosmického záření na atmosférické plyny. Pevné částice působí

v ovzduší jako zárodky mraků. V důsledku experimentu Cloud tak budou muset být upraveny modely,

kteří předpovídají počasí a oteplování planety.

„Příroda sama vyrábí pevné částice v atmosféře, aniž by se na tom podílelo nějaké znečištění či působení člověka,“ tvrdí šéf projektu Cloud Jasper Kirkby. Nové zjištění se výrazně promítne do teorií o globálním oteplování, zvláště pak na tempu tohoto jevu v předindustriální éře.

Přírodní působení kosmického záření mohlo podle vědce v dlouhé historii planety standardně vytvářet oblačnost, jejímž prostřednictvím se Země ochlazovala mnohem více, než se vědci domnívali. Objev podle

fyziků také přinejmenším zpřesní, ne-li přímo změní dosavadní modely předpovědi rostoucího oteplování planety a proti němu působícímu vlivu mraků.

Vědci při experimentu využili třímetrovou komoru, která se stala nejčistším prostředím na světě. Neřízené znečištění se v ní vyskytuje v četnosti jedné molekuly k bilionu. Jako simulátor kosmického záření působil na komoru urychlovač částic a ultrafialové lampy. „Působení člověka na atmosféru se však tímto objevem samozřejmě nedostává do pozadí,“ připomněl Kirkby. /msc/

Foto: profimedia.cz

VLIV KOSMU. Mraky se rodí kolem pevných částic v ovzduší. Část jejich zárodků však nepochází ze Země, ale z kosmického záření.

E15

E15, deník pro ekonomiku a byznys | Vydává CN Invest a.s., Pařížská 130/26, Josefův, 110 00 Praha 1, IČ 04312945, internet www.e15.cz | Šéfredaktorka Tereza Zavadilová | Zástupci šéfredaktorky Martin Čaban a Stanislav Šulc
Šéfkomentátorka Jana Havligerová | Vedoucí vydání Kateřina Baumgartnerová a Jiří Kubec | Redakce E15.cz Michal Nosek | Sekretariát redakce Adéla Nová, tel.: 225 977 668 | Distribuce a výroba Soňa Štarhová, sona.starhova@cniinvest.cz
Marketing Hana Holková, hana.holkova@cniinvest.cz | Inzerce Šárka Kamarytová, sarka.kamarytova@cniinvest.cz | Kontakt na zaměstnance jméno.prijmeni@cniinvest.cz | Číslo registrace deníku E15 – MK ČR E 17948, ISSN 1803-4543
deník E15 vychází od listopadu 2007 každý pracovní den | Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele | Adresa redakce: Komunardů 1584/42, 170 00 Praha 7, redakcee15@cniinvest.cz
Nevyžádané příspěvky se nevracejí | Tisk EUROPRINT a. s. | Předplatné predplatne.sf@cpost.cz | Tištěný a prodáván náklad ověřuje ABC, člen IF ABC